

at jeg maa staa eller falde med den forlangte Bevilling til et Pantserfæst (Stemmer: Høi!)

Med Hensyn til det Etablissement, som skulde sættes i Forbindelse med den paataente Station ved Storebelt, blev det bemærket, at jeg syntes at have tænkt mig, at man skulde gaa videre end til det, som er angivet i Lovforslaget, hvorefter det er forholdsvis ubetydelige Etablissements, kun stiftede til at udføre lettere Reparationer ved Skibene, som skulde anlægges der; men da jeg ikke har tænkt mig, eller rettere sagt, da er jeg aldeles overbevist om, at man ikke bør indskrænke Noget ved Værfet her i Kjøbenhavn, saa mener jeg virkelig, at det idetmidst for Tiden kun skal være Tid, hvad der udføres ved Storebelt. Dette har imidlertid ikke forhindret, at det ogsaa er blevet undersøgt, om Forvaret kan være stiftet til et større Anlæg; thi det kunde jo være, at man senere ved Siden af at bevare, hvad man har i Kjøbenhavn, tillige onskede at indrette Stationen ved Storebelt saaledes, at nogle af de Pantserfæste, som man vil have liggende rede til at kunne løbe ud med kort Varsel, kunne faae Winterstation ved Aggersøsfund, hvilket vilde medføre en Del større Etablissements. Desuden maatte i saa Fald disse Pantserfæste ikke ligge ved den aabne Kyst, men de maatte være beskyttede ved passive Forhindringer ogsaa imod Landsiden. Det er dette, som tildeels har givet Anledning til, at man har undersøgt, om Forholdene vare gunstige til at gaa noget videre, og man har da fundet, at dette er Tilfældet, idet man, dersom man endelig vilde, vil kunne anlægge en mindre Befæstning der for en forholdsvis billig Pris, ligesom Forholdene ogsaa ere ret gunstige til Anlægget af en noget større, betydeligere Fæstning, dersom man vil anlægge en saadan, hvad jeg dog ikke antager, at der er Grund til. Måget det allerede er nævnt et Par Gange, vil jeg dog endnu gjøre en Bemærkning angaaende nogle Ytringer, som den første Dag under disse Forhandlinger fremkom fra det ærede Medlem for Præstø Amt's 6te Valgkreds (Wojfen). Det ærede Medlem udtalte nemlig, idet han beklagede, at Forvarsvæsenet ikke var samlet under een Ledelse, at et Exempel paa det Uheldige heri kunde man tydelig se dert, at Væren vilde besætte sig ved Korsør og Flaaden derimod ved Skjelskør. Den høitærede Krigsminister har allerede paavist, at Anlægget ved Korsør havde et ganske andet Formaal end Anlægget ved Aggersøsfund, og at der aldeles ikke er nogen Modstrid derimellem, men jeg skal dog dertil sive den Bemærkning, at begge disse Forslag om Stationsanlægget ved Aggersøsfund og om Batterianlægget ved Korsør jo første Gang ere fremkomne paa en Tid, da der var en fælles Minister for begge Væren, idet jo nemlig begge disse Anlæg vare opførte paa den overordentlige Bevilling til Forvarsvæsenet, som blev forelagt af den daværende fælles Krigs- og Marineminister. Det er altsaa ingen-

lunde paa Grund af, at der er to Forvarsministre, at disse Forslag ere fremkomne, ligesom det ogsaa er naturligt, at Krigsministeren og Marineministeren paa det Nøjeste overveie saadanne Forslag i Forening. Da der ikke er fremkommet andre Udtalelser imod dette Lovforslag, skal jeg indskrænke mig til disse Bemærkninger.

Berg: Jeg skal heller ikke komme dybt ind paa Betragtninger, som kunne knytte sig til dette Lovforslag, da Forhandlingerne de foregaaende Dage jo ogsaa have strejket ind paa dette Spørgsmaal og været væsentlig af samme Natur, som Forhandlingerne af dette Spørgsmaal vilde være. Det ærede Medlem for Frederiksborg Amt's 1ste Valgkreds (Thomsen) hævdede for sig igaar, at det Forslag, han havde forelagt for et Par Aar siden, udgjorde et samlet Hele og en samlet Plan, men han har dog kun opført Aggersøshistorien med 2 Millioner Kroner, medens der her alene paa dette Punkt fremtræder en Forøgelse af 3 Millioner Kroner; altsaa blot paa dette ene Punkt af hans samlede Plan træder os en Forhøielse imøde med 150 pCt.; og hvad nu angaar de andre Punkter af den samlede Plan, da vil en lignende Forhøielse komme tilstede. Nogen særlig Motivering eller Begrundelse af Forslaget i Anmærkningerne til Forslaget, sammenlignet med Anmærkningerne til det tidligere Forslag, foreligger der ikke. Derimod fremtræder aabenbart baade det tidligere Forslag og det nu foreliggende Forslag ikke som noget fuldstændigt Hele — nei langt fra — men kun som en Begyndelse til noget Større, som man muligvis kunde finde det rigtigt at anlægge. Naar dette Anlæg sættes i Forbindelse med Spørgsmaalet om, hvorvidt man skal gaa over til Bygningen af et større Pantserfæst — større taget i Forhold til vor Stilling — saa er jeg aldeles enig saavel med den ærede Minister som med det ærede Medlem for Frederiksborg Amt's 1ste Valgkreds (Thomsen). Jeg tror, at Overveielserne af dette Forslag maa ske i nye Forbindelse med Overveielserne af, hvorvidt vi efter vor Stilling naturligen skulle gaa over til Bygningen af store Pantserfæste, og saa længe der ikke mellem Bevillingsmyndigheden og Regjeringen er opnaaet Enighed om at gaa over til dette System, saa længe er det ikke hensigtsvarende at begynde paa et Anlæg som det her foreslaaede, idet man formentlig omtrent med samme Hastighed kan faae fuldendt dette Anlæg, som man kan faae fuldendt blot det første af de større Pantserfæste. Med Hensyn altsaa til Behandlingsmaaden er jeg aldeles enig med de ærede Rædere. Hvorvidt man nu skal faae denne Afgjørelse ved Behandlingen af næste Lars Finantslov eller faae den i Forening med Behandlingen af alle de Spørgsmaal, som knytte sig til en Omordning af vort Forvarsvæsen, skal jeg ikke gaa dybere ind paa. Jeg an-